

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : " 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Hanns, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wollzeile, 14. Biurul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Biurul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV. — 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancațe se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din zările streine

Amsterdam, 2 August.

Peste 500 oameni de ai poliției au părăsit serviciul în zilele din urmă.
Guvernul prepară un proiect de lege, care interzice ori ce întrunire sub ceru liber și dă ministerului dreptul să proclame la nevoie starea de asediu fără autorizarea Camerelor.

Sofia 2 August.

Ministrul președinte Carawelow, răspunzând la o interpelare, a dat în Sobranie lămuriri remarcabile asupra punctului de vedere al guvernului bulgar în chestiunea revizuirii Statutului rumeliot.

Ministrul a zis, că Bulgaria nici o dată nu va consimți că administrația ambelor țări să fie despărțită și dacă se va cere aceasta se va convoca din nou Sobrania.

Comisiunea mixtă turco-bulgară va avea să se ocupe numai cu patru chestiuni : cu regularea tributului către Poartă, cu chestiunea vamală, cu poștele și telegrafele și cu taxa timbrului. D. Karawelow a mai adăos, că marile puteri trebuiau să și ridice obiecțiunile lor contra contopirei administrative în momentul când s'au luat dispozițiunile respective, publicate în foaia oficială.

Din celelalte răspunsuri la interpelări sunt de notat cele asupra chestiunii Arab-Tabiei și a vânilor. În privința primei chestiuni sunt șanse, ca una din comunele ce este în posesiunea României să treacă la Bulgaria și în sesiunea de la Octombrie guvernul va supune Sobraniei o Carte Verde asupra întregii afaceri. — În chestiunea vamală Bulgaria tinde la un aranjament cu Turcia, după care la granița produsele locale de ambele părți vor fi declarate scutite de vama și vor fi supuse vamii numai ceea ce se va importa din alte State.

Paris, 2 August.

Intrevederea d-lui de Freycinet cu d. de Giers, care a fost anunțată de *Figaro*, este desmințită.

Constantinopol, 2 August.

Poarta a început să negocieze cu Banca Otomană, în vederea încheierii unui împrumut.

Belgrad, 2 August.

Se desminte știrea ce se răspundise în privința unei crize ministeriale din cauza respingerii proiectului de monopolul sarei. Guvernul a hotărât a nu pune chestiunea de încredere asupra nici unui proiect din cele ce a prezintat.

Belgrad, 2 August.

Contrariu știrilor ce s'au publicat, se constata că tunurile sistemului de Bange sunt excelente.

Paris, 3 August.

Se desminte știrea că ministrul de resbel al Germaniei ar fi fost chemat la Gastein.

Londra, 3 August.

Noul parlament se va întruni la 7/19 August.

Viena, 3 August.

Ziarele semnalează că s'a ivit un conflict între niște vameși unguri și români, lângă Orsova.

Belgrad, 3 August.

Scuștina a adoptat în unanimitate și cu aclamațiune propunerea ministrului de finanțe de a alege o comisiune de 15 membri spre a examina starea finanțelor și a lua măsurile trebuincioase pentru a echilibra bugetul.

Petersburg, 2 August.

După părerea ziarului *Newoe Wremea* cabinetul din Petersburg nu speră să i se comunice în întregul lor discuțiunile de la Kissingen. De oare-ce însă Rusia oficială nu poate manifesta o neîncredere față de amiciții Austro-Ungariei și a Germaniei, câtă să se informeze într'al mod spre a vedea întru cât se poate sprijini pe asigurările puterilor vecine. Din acest punct de vedere comunicările arhiducelui Carol Ludovic pot servi d-lui Giers numai ca material pentru discuțiunile cu Bismarck și Kalnoky. Numita foare recomandă Austriei o atitudine mai prevenitoare față cu cere-

rile Rusiei, apoi scrie : Prin planul Angliei de a pune pe Austria, în locul Turciei, în drumul Rusiei care înaintează spre Marea Mediterană, rezultă numai desavantaje pentru ambele state vecine, o încredare neroditoare a tuturor forțelor, ba eventual un conflict sângeros, pe când Anglia trage avantaje nenumărate din antagonismul politic al austriace contra Rusiei în peninsula balcanică.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Cernăuți, 3 August.

Pentru expoziția de aici s'au anunțat deja ca la 900 exponanți, industriași și agricultori. Va fi reprezentată și cultura albinelor, a vitelor mici, a păsărilor etc. Produsele industriei casnice sunt așa de numeroase, în cât nu vor avea loc în foisorul destinat lor. Arhiducele Carol Ludovic este rugat să primească a fi protectorul expoziției. (Ar fi mai nimerit, credem să se aranjeze un tren de plăcere la Cernăuți, de cât la Praga (N.R.)

Fiume, 3 August.

Situațiunea s'a agravat. Înmulțirea cazurilor de holeră însoțită de neliniște în populațiune mai ales prin împrejurarea, că au căzut victime epidemiei și câte-va persoane din clasele mai bune.

Pressburg, 3 August.

Ministrul de Interne a făcut cunoscut consiliului comunal, că fabrica de cartușe de aici are voie să furnizeze guvernului din Muntenegru două milioane cartușe de puști.

A se vedea ultime stiri pe pag. III-a

București, 24 Iulie.

Cele mai grave chestiuni se tratează la noi cu o ușurință ce te pune în mirare, dacă nu'ți dai bine seamă de boala și de falsitatea culturii acestei țări.

Facultățile perceptive ale oamenilor noștri pretinși cu minte sunt așa de disproportionale în raport cu raționamentul încât acesta pare că lipsește cu desăvârșire.

Un exemplar recent este holeră din Botoșani.

Sunt câte-va zile de când în Botoșani a murit de dureri mari de stomach soția unui d. ofițer.

Se vede că tot ce știu Botoșănenii despre holeră, singura noțiune clară ce au asupra acestei boale, sunt durerile de stomach, — căci îndată ce au aflat că dureri mari de stomach au motivat moartea unei femei au și intrat în groaza că holeră s'a ivit în orașul lor.

Ecoul al acestei spaima s'a făcut numai decât o gazeta locală, și azi mai toată presa țării arată cititorilor că în Botoșani a murit o femeie de holeră; nici una din gazete nu știe însă, cum nu știe nici foaia din Botoșani, dacă aceasta holeră e holeră asiatică sau o holeră sporadică. Dar toate sunt sigure că de holeră a murit femeia din Botoșani.

Admitem că confracții din Botoșani n'au decât pretențiile unor provinciali de țară incultă, și în acest caz ei putem lăsa la o parte.

Cu confracții din Capitală însă nu putem avea aceeași indulgență. Ei erau datorii, potrivit pretențiilor pe cari le au, să ia informații sigure și să judece înainte de a reproduce

sau de ași însuși enormitatea botoșăneană. Dar suntem siguri că d-lor nu și-au dat seamă deloc de gravitatea lucrului, — și aci e ușurința condamnată.

Reproducând sau însușinduși notița foii din Botoșani, gazetele Capitalei întrebatu-s'au cum se propagă holera asiatică? și avut-au motive serioase de a crede că dacă nu e holera asiatică trebuie neapărat să fie holeră sau holeră sporadică? Nu că Botoșanii, prin murdăria în care înoată și prin alte calități administrative și particulare, n'ar fi propriu pentru a produce holeră, — dar otrăvirile acute cu tartrat stibiat, cu sublimat, cu arsenic, și chiar cu narcotice, nu prezintă oare mai aceleași simptome letale ca și holeră? De unde siguranța imperturbabilă că dacă moare cine-va de dureri mari de stomach a murit de holeră asiatică sau de holeră?

Să nu ne preocupăm deocamdată de rezultatul imediat al panicei răspândite de gazetărie că în țară s'a ivit un caz de holeră.

Să întrebăm alt-ceva. Cum au fost dispuși gazetarii noștri, și mari și mici, să răspundă fără control și fără judecată vestea că în Botoșani a murit o femeie de holeră, de ce nu s'ar găsi și câți-va corespondenți streini cari să telegrafeze streinatății că toată presa noastră e alarmată de un caz de holeră ce s'a ivit la Botoșani?

Cum stăm atunci cu tranșacțiile comerciale?

Multă vreme poate desmințirile oficiale n'ar valora nimic, deoarece se știe câtă stăruință au pus acum doi ani Anglia și Franța ca să mistifice adevărul în privința holerii, pentru ași apăra interesele lor comerciale. În India bănuia cu furie holera — și Anglia, ca să respingă or-ce control asupra vaselor ei, a disolvat consiliul internațional din Alexandria și da garanții că starea sanitară e satisfăcătoare; în Toulon holera asiatică avea un mers fulgerător, și Franța oprise și presa, și Academia, și pe medicii de a răspândi adevărul, ca să poată da garanții de bună stare sanitară vaselor ce ieșeau din porțile ei.

E timpul exportului produselor agricole acuma. Vor confracții noștri ca streinatatea să ne baricadeze și să rămânem cu bucatele în magazii?

Ceva mai multă prudență n'ar strica.

CRONICA ZILEI

In Romani s'a ales senator, colegiul I, d. Nicolae Guran cu 64 voturi contra d-lor George Vernescu (10 voturi) și G. Brătianu (12 voturi).

In Tecuci, colegiul I pentru Camera trebuia să aleagă alaltă-ieri un deputat, dar mai nimeni nu s'a dus la vot.

In Fălciu, colegiul II senatorial are balotaj.

D. Alexandru Em. Lahovary, șeful diviziunii consulare din ministerul de externe, este autorizat a semna, pentru ministru, legalisările.

Ex. S. d. comite Tornelli, ministrul plenipotențiar al Italiei, întorcându-se din congediu, a reluat direcțiunea Legațiunii Regale.

Hotărându-se ca elevii particulari, examinați de comisiunile instituite de minister în Decembrie 1885 și Iunie 1886, cari au obținut la examenul din Iunie la cel mult două obiecte de studiu o medie 5 sau între 5 și 6, să fie admiși la Septembrie ași corige notele, ministerul publică azi în Monitor listele elevilor promovați, precum și acelea ale elevilor cu drept de corigere. Acei scolarți cari nu figurează în listele acestea sunt reținuți repetenți.

Elevii corigenți se vor prezenta la Septembrie înaintea comisiunilor ce se vor institui de minister, în zilele și în localele ce se vor publica la timp.

Directorul ministeriului agriculturii, ind. com. și domeniilor va pleca pentru o lună de zile la Constanța.

Regimentul I de roșiori va fi comandat de aci înainte de d. colonel N. Grădișteanu

Comisiunea mixtă pentru tractatul de comerț franco-român s'a întrunit ieri la ministerul agriculturii.

Chipiurile jandarmilor pedestri vor fi în curând schimbate.

Secrede că se va adopta un chipiu cum e al jandarmilor din armată engleză, cu mică modificări.

D. colonel-adjutant Candiano a plecat la Sinaia ca să se prezinte Regelui și să și reoocupe înaltul post ce avea pe lângă persoana M. Sale.

Pentru luna viitoare se organizează la Sinaia o mare vânătoare.

Ieri-noapte în intrarea, Roseti, o fată a încercat să se sinucidă cu un cuțit, dar a fost împedicată de vecini.

Se zice că postul de inginer șef al primăriei va fi desființat pentru motive de economie.

De la Slănic se scrie către *Voința Națională*:

Vineri 25 curent, familia d-lui prim-ministru I. C. Brătianu va părăsi Slănicul pentru a se reintoarce în Capitală după ce mai întâiu va face o lungă escursiune prin părțile cele mai frumoase și incântătoare. La această escursiune vor lua parte și alte persoane cari pleacă din Slănic. — D-na Pia Brătianu, împreună cu cei-ălți escursionisti, în număr de peste 16 persoane, vor pleca din Slănic prin Tergu-Frumos la Ițcani; de aci cu trăsurile vor merge la Vatra-Dorna din Bucovina, și de acolo se vor coborî pe Bistrița până la Piatra, de unde familia d-lui I. C. Brătianu va lua trenul pentru a se reintoarce în Capitală.

Această escursiune este una din cele mai frumoase ce se poate face; escursionisti vor avea ocaziunea să viziteze și renumita localitate Dorna de pe teritoriul nostru, unde s'au descoperit niște surse arsenicale, cele mai bogate în arsenic din câte există în Europa.

Citim în *Românul*:

„Am vorbit în mai multe rânduri despre persecuțiunile administrațiunii din Bacău, îndreptate în contra săteanului Nicolae Cernat.

„Acest nenorocit, spre a scăpa de per-

secuțiunii, a fugit din județul său și după ce a rătăcit cât-va timp a fost chemat de soția sa în Băcău, unde o nouă nenorocire i se întâmplase. Cernat a plecat, pe jos, și la soșirea sa a aflat că în lipsa'i un oare-care Anton și soția acestuia, împreună cu Ion Dorungă și femeia Ioana Alecu, au bătut pe soția lui Cernat și i-au luat până și hainele cu care era îmbrăcată; apoi au plecat luând cu dânsul pe o copilă a lui Cernat, despre soarta căreia nu se știe încă nimic.

„Nenorocitul părinte, desnădăduit, s'a jeliut prefectului rugându-l cel puțin să cerceteze ce s'a făcut fata sa, și, dacă a fost omorată, să i se spue cel puțin unde este înmormântată. Totul însă a fost în zadar. Nenorocitul ne mai știind unde să ceară dreptate, ne trimite o scrisoare care sfășie inima tuturor celor cari știu ce este durența unei mame și a unui tată cărora li s'au luat copila.

Semnalăm faptul autorităților, cerând ca o serioasă cercetare să se facă.

DECRETE

Circumscripțiunea de revizorat Gorj Vâlcea se desface în două, numindu-se d. I. Creș, actual revizor școlar al acestei circumscripții, revizor al județului Vâlcea; iar d. St. Sadoveanu, actual director al școlilor primare de băieți din Tergu-Jiu, se numește revizor școlar al județului Gorj, păstrânduși toate drepturile sale asupra catedrei și a gradației.

Circumscripțiunea de revizorat Neamțu-Suceava se desparte și ea în două, numindu-se d. I. Negri actual revizor al acestei circumscripții, ca revizor școlar al județului Neamțu; iar d. N. Filoti, revizorul din circumscripția Botoșani-Doroboiu, trece revizor al județului Suceava.

La Direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, serviciul economatului, sunt numiți:

D. Stamatian Grigore, impiegt definitiv clasa I, în postul vacant de șef de birou. — D. Ionescu Nicolae, în postul de impiegt definitiv clasa I, în locul d-lui Stamatian.

Următorii domni ingineri din serviciul podurilor și docurilor de la direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului se înaintează în corpul sus zis la gradul de inginer ordinar clasa II:

D. Manoli Ieremia, inginer ordinar clasa III de la 29 Aprilie 1878. — D. Davidescu Nicolae, inginer ordinar clasa III de la 9 Iulie 1883. — D. Iarca Dimitrie, inginer ordinar clasa III de la 1 Iunie 1884.

DIN AFARA

Anglia și Irlanda

Din Londra se scrie în privința politicei lordului Salisbury, că guvernul are de gând să consacre toată sesiunea viitoare unei soluțiuni radicale a chestiunii irlandeze. S'a parasit ideea suprimării ligii naționale irlandeze și guvernul crede că o va putea scoate la cale fără o lege coercitivă. Toate autoritățile irlandeze, începând dela vice rege, întregul sistem administrativ va fi reformat, popularizat și întărit. Unirea în loc să fie slabă, se va mai întări și cele două popoare vor fi mai mult apropiate unul de altul. Poate ca nu se va ține o sesiune de toamnă, pentru ca șefii Unionistilor liberali să aibe destulă ocaziune să examineze planul guvernului. O comisiune, în care vor fi între alți, lordul Salisbury, lordul Hartington, Göschen, Smith, Chamberlain și lordul Ashburne, va elabara proiectele irlandeze în timpul vacanțelor.

Rusia și Turcia

Foile străine și mai ales cele austro-ungare observă, ca de un timp încoace Rușii se ocupă mult de cele ce se petrec la granița ruso-turcă din Asia mică. Foile ruse invinovațesce neconțin pe Turcia, zicând că favorizează bandele de talhari musulmane, ce s'au ivit în câte-va guvernamente de la granița. Așa, de ex. ziarul *Souremenie Izviesia* scrie următoarele: „Tiharul Kiaran, cunoscut în tot Cauca-

sul, pentru a căruia prindere s'a trimis un detașament întreg de armată în guvernamentul Crivan, a trecut la 1 Iulie pe teritoriul otoman, unde în Sandjauul Baiazet dela grașiță a găsit o primire favorabilă la Eub-pașa. Acesta este fiul măi mare al repozatului colonel rus Djafar-Aga-Samsadinov, șeful Kurzilor din guvernamentul Crivan. La începutul ultimului război ruso-turc din 1877, Eub-pașa a fugit în Turcia, unde a primit titlul de pașa și un post corespunzător. Acest pașa a primit acum la sine pe tâlharul Kiaran, care acum e în stare a face dese năvăliri în districtele ruse de la grașiță și are de gând să neliniștească măi cu deosebire ținutul dela Kars.

CORRESPONDENȚA ROMÂNIEI LIBERE

COMPOZIȚIUNI ÎN CLASA II PRIMARĂ

Huși, 20 Iulie 1886.

Între obiectele de studiu ale claselor primare (urbane și rurale), este prevăzută, chiar după programul oficial, și compozițiunea; drept aceea, Gramaticile ce avem, măi toate, ne dau anume bucăți pentru compozițiuni, chiar la casa II primară, sub titlul de: „Exerciții de descrierea lucrurilor și a ființelor, imitațiuni, narațiuni, transformări”; nota bine cu școală sau instrucțiuni de procedemnt și'n atarele studii.

Din împrejurări însă, poate că de tristă amintire, noțiunea de compozițiuni și instrucțiuni de cum să se facă stilistică așa zis, cu elevii claselor primare, nu de multă vreme avem prevăzute în program și prin cărțile noastre de școală; importanța acestui studiu se poate zice că n'a fost simțită și nici gustată la învățământul cursului primar (cu deosebire), de cât cam de prin a doua jumătate a secolului în care ne aflăm, cam de pe la 1860 cu introducerea alfabetului latin. Astăzi însă, pe când avem: geografi coprinzând în ele hărțile respective textului de studiu. Istoriile naționale înzestrate cu chipuri: celor mai însemnați capi supremi ai țerei, în cari cu timpul vom putea avea și alte icoane relativ la istoria patriei, spre ex: Câmpul cu punctele strategice în războaie, figurile instrumentelor întrebuintate în războaie, cetăți asediate etc., cărți pentru cetire și chiar abecedare bogate și în gravurile privitoare la istoria naturală și la religie; aritmetică cu figurile ale măsurilor despre cari textul vorbește; dar o dată cu acestea și gramaticile ce avem astăzi se întrec în „Depinderi pentru compozițiuni.” Cu un cuvânt, astăzi aflăm prin cărțile de studiu și mijloacele cerute la întuirea lecțiilor; deja este o laudabilă emulațiune între autorii de cărți didactice și pentru cursul primar, (în țara noastră), chiar de la casa I-a acestui curs, spre a înfrunza elevilor, pentru întuirea, gravurile corespunzătoare lecțiunii în studiu.

Că deosebire între mijloacele și aparatele trebuitoare învățământului, (prevăzute în cărțile de școală), din timpul măi vechii și noi, măi cu seamă la copiii începători, din timpul chiar cu 23 de ani în urmă. Măi toți (și toate) cari au făcut un studiu oare-care în a doua jumătate a acestui veac n'au fost supuși sau supuse, (cu deosebire în anii începători ai studierii), torturii creierului și limbii în silabizare; spre ex., ca în urmă cu 30 ani, când nici gând n'avea nimeni la noi de sistemul fonetic în învățământ, când încă ast-fel numeam literele alfabetului: A=z=a, buche (măi pe urmă be)=b, cervu (măi apoi ce)=c, dobru (măi incoace de)=d, lude (măi apoi le)=l, mislete (măi pe urmă me)=m, pocolu (după aceea pe)=p, ucu=u, zenne (măi incoace ze)=z; și apoi ține-te școlare la silabizare: Azzemniezz=azi, azi misletiem=am, innașierndeeestuveeastuțat=invățat, leestulecacuercuțiițicuunașii n-ludeestule = lecțiunile; cacoscarțier fer-teestutea = cartea; zennestuzemisetierm-nașiiacucucudiel = zemicul; sau chipurile măi modern, (cu 20 ani în urmă): Caarecarteatea = cartea, meea = mea, eesteeete = este (ori: seese afeafleală = se află), inein = în beanebancă = bancă; eueu eu = îninvățevț = învăț, leecalecțiiuneecanea = lecțiunea, beibinepe (sau ca măi în urmă: buchiibinașeestune) = bine. Poftim grozavenii pe capul învățătorului și a micilor învățatei, poftim torturarii ale creierului și limbii lor; ale limbii noastre românești cu căi-va ani în urmă!

De acele timpuri cu sisteme atât de barbare în învățământ, când mulți chiar din-

tre învățătorii actuali au fost sclavi acolor sisteme, unii și ca școlari și ca învățători, de acele timpuri barbarizatoare învățământului românesc a scăpat, grație voitorilor noștri de bine, pentru actualitate măi cu seamă ni s'a îmbunătățit, ni s'a ușurat foarte mult sistemul la învățământ, din chiar clasa I-a primară; astăzi avem multe înlesniri la studiu, cât privește materialul didactic scris, cărțile, și aceasta merge perfecționându-se zilnic; grație guvernelor și inițiativei private; mulțumită celor ce ne-au scos din haosul în care ne aflăm, la începutul învățăturii cu deosebire, lucru de care numai amintindu-ne, ni se încrețește fruntea.

Dar vorba la începutul astor rinduri a fost de compozițiuni în clasa II primară; de înlesnirile ce avem, prin ajutorul cărților didactice de astăzi, cei ce suntem puși a învăța pe copiii în vârstă până la 12 ani, precum și de avantajile ce aceștia trag din asemenea cărți; ba este de recunoscut că, mult măi fructoasă e munca învățătorului de ori-ce grad, astăzi și'n privința acestei materii de studiu, a compozițiunii, de cât cu chiar 10 ani în urmă. Astăzi, cum ziseți, măi toate gramaticile ce avem și pentru cursul primar, vin în ajutorul învățătorului și elevilor cu exemple de exerciții de-a gata și în studiu compozițiunii; prin urmare ne facilitează foarte mult misiunea.

Relativ deci la programul oficial al cursului primar, în ceea ce privește conceperea în scris compozițiunea în clasa II primară, tocmal în privința ușurătății de a depinde de elevii astor clase în a compune, sunt deja căi-va ani de când, priu ei însăși, practicez acest exercițiu sau măi bine acest lucru. Sistemul de a depinde de chiar elevii astor clase a compune de la dinșii ceea ce se pricepe, despre cele ce înconjoară despre cele ce ved și aud în cercul unde trăesc și unde se află, adecă de ași scrie singuri cugetările lor proprii, sistem pe care l'voiu detalia aci, mi s'a părut și mi se pare în destul de facil practic și corespunzător scopului, pe lângă acela de a obliga pe școlari, (fie măi micii sau măi mari), a copia sau imita.

Procedemntu după primirea elevilor în clasă (cu dechiderea școlii), cel întâi lucru ce l'am în vedere este a continua lectura pe cartea introdusă, corectând erorile elevilor cu privire la: intonțiune, finalele cuvintelor, la semnele ortografice, la gângăvire, la repetirea cuvintelor precum și la mâncarea literelor, deprinzându-i ast-fel cu citirea corectă și în același timp curentă, pre cât posibilitatea acordă; printre celelalte obiecte, scrisul, așa zis dictando, îl am de două ori pe săptămână, și, până la 1 Noembrie copiează după carte gramatică sau lectură, ori de pe tablă, măi apoi și după spunere, iar de aci înainte odată pe săptămână copiează și odată sunt obligați a mi aduce, după cum ei se pricepe, câte 3-4, apoi câte 5-6 și măi apoi câte 10 propozițiuni simple pe cari deja le cunosc de o dată cu câte-va părți ale vorbei, și măi pe urmă câte 2-3 frase; de prin luna Februarie, când cunosc măi multe din părțile vorbei precum și propozițiunea dezvoltată, sunt obligați a mi aduce numai frase din propozițiuni măi mult dezvoltate; 4, 5-6 de acestea într'o frasă; dar acuma bunăoară prin Aprilie și Mai, sunt exercitați măi pe larg și cu analisis gramatical, cunoscând deja (pe lângă semnele grafice) usul literelor capitale și interjecțiunea; la toate acestea sunt pregătiți școlarii și din timpul lecțiunii în citire, a bucăței rostite sau memorisate, unde li se face cunoscută funcțiunea ver-cărui semn ce întelnesc (în bucata citită). În fine, cu cât școlarii cunosc măi de aproape părțile vorbei, cu cât pricepe măi bine și părțile propozițiunii, își ia exemple măi pe larg cu frase mai lungi, pe cari le și analizează; și, în scrierea pentru examen măi mult de aceste exerciții presintă, adică compozițiuni făcute după propria lor muncă, (unele bucăți din 5-6 rinduri același subiect).

Corectura o fac, dnp cum și scriptologia recomandă: Prin mine insumă la catedră, și în același timp prin școlarii măi buni în bancă¹⁾. Iată câte-va din micile compozițiuni ale elevilor menționatei clase, din diferitele 3 epoce ale anului școlar: Noembrie, Februarie și Mai, aranjate în șir alfabetic: „Andree n'a știut astăzi lecțiunile. Bogdan este la vie. Cicoarea are floarea albastră. Dunărea se varsă în Marea-Neagră. Este un ceas de când am venit la școală. Pântăna

de lângă casa noastră are apa sălcie. Gherghelul surorii mele era stricat și mama l'a dres. Hocoeni vin spre mează-zi răsărite de Huși. Icoanele noastre sunt zugrăvite foarte frumos. Jintia este dulce. La viea bunelului s'a prăbușit o parte de loc, din pricina ploilor, și l'a dărâmat crama. Marți m'am dus cu tata la câmp, și când veneam acasă era să ne ia un vârtej. Noi avem două vaci cu vițe, dintre cari pe una o s'o vindem. Omul de la viea noastră a căzut dintr'un copac și și-a rupt un picior; tata a zis că are să l' ducă la spital. Pe când mă apropiam de școală, Dimitriu bătea pe Lebel; și când am zis că am să l' spun d lui învățător, el a fugit. Rugăciunea care o spunem în clasa este scurtă dar tare frumoasă; la intrare spunem o rugăciune și la ieșire alta. Sora mea a cusut o cămașă cu agiur, și una cu armic în două culori: albastru și roșu. Șendrea era cât pe ce să se îneco în iazul Recea; după ce l'a scos, un om care undea, a vârsat o mulțime de apă și l'au apucat frigurile; toată vacanța a fost bolnav. Turcii cari umblau cu rîșnițe de cafea prin oraș, s'au dus la Vaslui; tata a cumpărat de la ei o rîșniță pe care a dat 10 lei; ea este frumoasă și macină tare mărunțel. Tipă așa de urit păunul, că și-e scărba să l' ascuți. Un om din suburbia Plopenii și-a bătut femeea și pe mama sa, și poliția l'a pus la arest; el era beat, și când l'a cercetat polițaiul a răspuns că nu știe ce-a făcut. Venind de la biserică am găsit un leu și l'am dat mamei; ea a zis că m'am noroc în viața mea, și a strins leul în pălămia lăzei; iar eu am zis că mi l'pun la casa de economie. Ziua mea este la 29 Iunie, când se face împărțirea premiilor; tata a zis că dacă voiu trece în clasa III are să mi cumpere un rind de haine, o pereche de botine și o pălărie; eu am răspuns că pe mine mă laudă d. învățător, pentru că învăț bine, și nu l' super.”

Cu chipul acesta, școlarii, espun în scris și problemele la aritmetică, îndată ce cunosc bine o operațiune oare-care, demonstrând ce anume operațiune indică problema și modul cum se rezolvă; spre exemplu: „Cine-va a cumpărat 90 chile porumb cu 2430 lei; cât îl ține chila? Această problemă se rezolvă prin împărțire; trebuie să ducem pe 90, suma chilelor, prin prețul tuturor acestor chile, spre a afla cât se dă pe o chilă. Vînzîndu-se 129 chilogram orez câte 3 chilogram într'un leu, cât îl ține se ia pe toate cele 129 chilogram? Astă problemă se rezolvă prin 2 operațiuni: Împărțirea și înmulțirea; după ce aflăm câte părți de câte trei chilogram se înmulțim cu prețul unuia care este 1 leu spre a afla rezultatul cerut.”

Neapărat însă, că, ca la ori-ce întreprindere, isbînda reclamă, între atatea alte condițiuni, și rebdare ba încă foarte multă și mare; și une-ori, din cauza diferitelor naturi ale elevilor, isbînda reclamă forțat dispozițiunea la lucru, (măi ales acolo unde camera de prelegere cu năpaste poartă numele de clasă, lipsindu-i nu numai mobilierul propriu etății școlarelor și ornamentul didactic de pe pereți ci chiar lărgimea și lumina convenită, aerul trebuitor; lucruri de cari sunt lipsite multe din clasele scoalelor noastre). Dar ori-cum, munca se cere, trebuie să fie; grație noului proiect de lege a Instrucțiunii, care, printre multele bunuri ce are, se află și acela—adecă—de a plăti măi bineșor această muncă.

Că am atins, în articolul present, și sistemul de care fac us în predarea compozițiunii la elevii clasei menționate, n'am făcut această cu pretențiunea de a susține că este cel măi recomandat de pedagogie, înaintea ori-cărui sistem de predarea unui obiect oare care, fie la școlari măi micii sau măi mari, fie în veri-ce curs, acel sistem se poate zice că este măi bun, după care reușesc măi bine învățătorul; dar, că, cu cu acest sistem isbutesc măi facil și măi sigur în atarea materii²⁾.

V. Săghinescu.

ECOURI STREINE

Balon-Torpiă.

Aeronatul francez L'Hoste s'a înălțat la 17 Iulie seara în Cherbourg cu balonul său cel nou, *Le Torpilleur*, spre a sbură peste Canal în Anglia. El era însoțit de astronomul Joseph Mangot. Aparatul de cărmă-

¹⁾ Trebuie să mărturisesc — ca la rezultatul ce ajung, am și concursul colegului de la clasa I, car, mi dă elevi pregătiți bine, atât în exercițiiu cetirei, scrisului, calculului, cât și al numerațiunii.

inventat de L'Hoste, a funcționat prea bine și aeronatul a aruncat, în timpul călătoriei, torpile fictive asupra navelor trecătoare spre a demonstra utilitatea balonului său pentru scopuri militare. A doua zi *Torpilleur* a descins aproape de Londra. L'Hoste și Mangot au de gând să facă o călătorie cu balonul de la Cherbourg în Norvegia.

Porumbel călători germani.

Sub titlul de măi sus foile parisiane spun că nu de mult s'a împușcat pe la Nevers un porumbel călător, care avea pe o pană din aripă armele imperiului german. Crezînd că e un spionaj la mijloc, ministrul de război francez a făcut să se procedă la o anchetă în privința aceasta.

Câte-va zile măi târziu un comerciant a prins de asemenea un porumbel călător obosit, care avea sub aripa stîngă o marcă germană și pe măi multe pene diferite peceți. Pe aripa dreaptă se putea citi: Châteaudun.

Negreșit că se va procedea la o serioasă anchetă și asupra acestui al doilea caz.

Elefanți în Paris

Ziarul *La Paix* spune, că în luna lui August vor sosi în Paris, în grădina zoologică de acclimațiune, o caravană compusă din 70 de locuitori din Ceylan, însoțiți de 12 elefanți de muncă, perfect dresați, și de 14 boi Zebus.

Această exhibițiune etnografică nu va lipsi să intereseze atât pe savanți, cât și pe publicul cel mare.

STUDII METEOROLOGICE

(Istoricul lor în România)

de ȘTEF. C. HEPITES

— Urmare —

Bucuresci (Ferăstrău) Observațiuni meteorologice făcute la institutul meteorologic. *Anul 1885 Bul. Minist. Agr.* Tom. I.

Bucarest (Klima von) vezi Hann Dr. Julius.

Cantaouzino, I. A. Tablă pentru reducerea la nivelul mării a presiunilor barometrice observate în Bucuresci (înălțimea 87 metri).

An. Ac. Rom. Ser. II, Tom. VII, Sect. I, p. 215—219; B. 1885.

Cărnu V. vezi Aurelian.

Christu, P. Th. Prevederea timpului. *Ec. Rur.* An. I, p. 183—185, Buc. 1877.

Codrescu Th. Climatul Moldovei în scrierea *Notițe statistice asupra Moldovei* (tr. după Sutzo, N. p. 16—18 Iași 1852).

Cucu, N. Memoriu asupra instalării unei stațiuni meteorologice populare pe bulevardul universității din Bucuresci. *Bul. Sec. Geogr.* An. I, p. 38—51, B. 1876.

Danilescu, N. R. Resumatul observațiilor meteorologice făcute la Feresireu de la 1871 la 1873. *Rev. Sc. T. V.* p. 245—251, 265—275, B. 1875.

Danilescu N. R. Rectificare la acest articol, *Idem*, p. 303.

Danilescu N. R. Iarna 1880—81. *Ec. Rur.* An. II, (1881), p. 82—83.

Davila și Lesmann, Observațiuni meteorologice făcute la spitalul militar din Bucuresci în 1863 și 1864 până la 15 Oct. *Monit. Medical T. II și III*, B.

Davila și Lesmann. *Idem* pe anii 1863-69. 7 tabele litografiate.

Donici, Panait, Prevederea timpului. *Rev. Sc. T. V.* p. 132—138, VI. p. 245—249, VII. p. 291—298, IX. p. 259—260.

Gr. Al. Informarea ploei. *Icoana lunii* An. II. 1846, p. 182 și 208.

Hann Dr. Julius, Meteorologische Beobachtungen zu Brăila. *Zeit. Ost. Met.* Bd. XV p. 187, Wien 1880.

Hann Dr. Julius, Klima von Bucarest. *Zeit. Ost. Met.* Bd. XX p. 152, Wien 1885.

Hann Dr. Julius, Klima von Jassy. *Zeit. Ost. Met.* Bd. XX, p. 370 Wien 1885.

Hepites, Ștefan C. Meteorologia și prevederea timpului, *Mesagerul Brăilei* Nr. 35, 36, Brăila 1879.

Hepites Ștefan C. Resumatul observațiilor meteorologice făcute la Brăila în 1879. *An. Ac. Rom.* Seria II, Tom. I, p. 263—293 și o planșă, B. 1880 și *Rev. Sc.* p. 95, 96, 176, 192, 208, 224, 235, 303, 304, 367, 368, 382, T. XI p. 16.

Hepites Ștefan C. *Idem* 1880, *Rev. Sc.* T. XI, p. 48, 63, 64, 112, 176, 208, 272, 319, 320, 335, 336, 380.

Hepites Ștefan C. *Idem* 1881. *Rev. Sc.* T. XII, p. 64, 80, 96, 112, 127, 160, 176, 191, (lipsește Sept.-Dec.).

Hepites Ștefan C. Desvoltarea meteorologiei și al doilea congres meteorologic internațional. *Rev. Sc. T. X*, p. 42—48, 61 până la 64, 67—70, B. 1880.

Hepites Ștefan C. Notă asupra observațiilor meteorologice făcute la Brăila. *Rev. Sc. T. X*, p. 106—109, 123—126 B. 1880.

Hepites Ștefan C. Scănteerea stelelor. *Rev. Sc. T. X*, p. 356—362, 371—380, B. 1880.

Hepites Ștefan C. Termometrie și actinometrie. *Rev. Sc. T. XI*, p. 65—70, 106 până la 110, 113—117, 138—142, B. 1881.

Hepites Ștefan C. Instrumente pentru măsurarea radiațiunii solare în diferite observatorii. *Rev. Sc. T. IX*, p. 301—304, 309 310, B. 1881.

Hepites Ștefan C. Ploaia și serviciul meteorologic, *Românul* 15 Iulie 1882.

Hepites Ștefan C. Temperatura zilei de 25 August 1881 la Brăila. *An. Ac. Rom.* Ser. II, Tom. IV, Sect. I, p. 123—130, B. 1882.

Hepites Ștefan C. Holidul din seara de 25 August 1881 văzut la Brăila. *An. Ac. Rom.* Ser. II, Tom. IV, Sect. I, p. 123, B. 1882.

Hepites Ștefan C. Observațiuni meteorologice făcute la Brăila în anii 1879 și 1880. *An. Ac. Rom.* Ser. II, T. IV, Sect. II, p. 1—232, două planșe B. 1882.

Hepites Ștefan C. Grindină căzută în jurul Brăilei în noaptea de 6 Iunie 1880. *An. Ac. Rom.* Ser. II, T. III, Sect. I, p. 73—75 B. 1882.

Hepites Ștefan C. Cutremurul de pământ din Brăila de la Dec. 1880. *An. Ac. Rom.* Ser. II T. III, Sect. I, p. 76—78 B. 1882. *Zeit. Ost. Met.* Bd. XVI, p. 69, Viena 1881.

(Va urma.)

CAFEAUA

[Urmare]

Cele măi renumite țerguri de cafea din lume, Amsterdam și Londra, pentru vînzățile mari, periodice, au curțierii speciali, însărcinați cu clasificarea varietăților acestui produs atât de însemnat azi în comerțul lumesc. În Amsterdam la vînzările publice se obicnuiesc denumirile următoare, începînd cu cele măi bune speci: Fa, Fa, meed, Fa ordinară, bună, bună ordinară, ordinară, medie, foarte ordinară, medie din urmă. Probele bune de cafea brasiliandă trec sub numele de „Good average”; calitățile se inscriu în buletine după nume.

Cu cât cafeaua este măi veche, cu atât are gust măi plăcut, cu atât prin urmare este măi căutată. De aceea cafeaua proaspătă adese ori să colorează în nuanțele cele vechi, sau se supune la o anumită căldură ca să capete aroma acesteia, falsificată și descoperă lesne pentru sortele colorate, în-când cafeaua bună în mâini sau pe hărtie; prin aceasta recapătă culoarea ei naturală.

Ca toate grănele, ce coprinde apă vegetală, cafeaua este supusă la avarie (stricăciune), fie din cauza umezelei, fie din cauza corpurilor streine, cu care a venit în contact sau lângă care a stat măi multă vreme. Acum 10, 15 ani, când cafeaua din America centrală și sudică era răd îngrijită, umedă înainte de imbarcare, tot-dăuna sa înferbănta în vapor și ajungea în Europa avariată, din care cauză, ca să poată fi întrebuintată, după desbarcare trebuia ciuruită și uscată la soare. Astăzi avariile de felul acesta sunt măi rari pentru că produsul se prepară măi cu îngrijire și se usucă perfect.

Cea măi periculoasă și măi des repetată avarie pentru cafea este pricinuită de apă de mare. Aci distingem avaria mare și mică, după măsură, în care cafeaua a fost atinsă de apă. Când apa a străbătut numai o parte a sacului, strică numai cafeaua udată, o înroșește, comunicându-i un gust particular, sălcie, neplăcut; când apa s'a vîrsat în cantitate mare și a pîtruns toată cafeaua atunci aceasta se înfierbîntă, se înegrește, putrezește, primește un gust foarte neplăcut și nu măi poate servi de cât pentru îngrășatul pământului.

În atingeri cu materii amoniaceale sau în apropierea lor, cafeaua se avariază la suprafața bobului, primind o culoare închisă. Așa, dacă sacii de cafea s'au imbarcat într'un vapor în același compartiment cu pel sau cu lână, boabele primesc o culoare albastră, bine pronunțată, fără ca pentru aceasta interiorul să fie stricat, dar perde din preț. Materiile odorante, ca camforul și tutunul, îi comunică un miros particular: cel de camfor e plăcut.

Cafeaua trebuie să fie curată, fără petricele, boabe streine, praf, fărâmaruri de metale și alte necurățenii. Sorte de Rio, Santos, Martinica și Java sunt cele măi bine preparate; cea de Rio conține cele odată petricele albe ascuțite, cristalină; cea de Santos petricele roșii, sfărâmițoase, măi mult sau măi puțin rotunde; cea de St. Domingo are petre multe, de culoare închisă, de mărimea nisipului mare până la alunelor.

După locul de producțiune cele măi însemnate feluri de cafea ce vin în negoțu internațional sunt următoarele:

a) Cafeaua asiatică; aci avem: *Cafeaua de Arabia* sau de Moca, considerată ca cea măi bună din toate varietățile cunoscute. Forma ei este foarte urtă, boabele mici, neregulate, cu diferite scobituri și noduri, câte odată cu formă rotundă, alădată măi lată, adese ori rupte și pătate de culoare verde sau galbene, cu gust escor-

lent și miros plăcut. Intre dinți se sparge cu greutate, vinurată în mâini dă un sunet sec. De multe ori vine în comerț amestecată cu petrecele, coji, sămburi și boabe de alte plante. Adevărata cafea Moca, cultivată pe lângă Moca, vine în comerțul european, fiind-că se consumă total în Turcia, Egipt și Persia de nobilimea musulmană. Aceea, care se trimite în Angliera de unde vine aproape în toată Europa, este cafea de Aden, și din sudul Arabiei sau chiar sorte africane, cunoscute sub numele de Cazengo și care este de aceeași formă și mărime ca adevărata Moca. Nu a rareori se găsește ambele specii amestecate. Cafeaua de Arabia să expediază în baloturi de pânză groasă, de diferite culori, de câte 35-60 klg. și reunite în baloturi mai mari de rogojină, legate cu papură.

Cafeaua Java prin incurajările și îmbunătățirile de tot felul aduse în cultura ei de guvernul olandez a câștigat o însemnătate considerabilă. Se împarte după culoare, mărime și calitate în o mulțime de sorte; se găsește de la culoarea roșie închisă, până la galben deschis, apoi verde, verde bălând în albastru. etc. Ea formează primul articol de export al insulei, are grâne lungușel și mai mari de cât ale sortel de Moca, cu care se aseamănă foarte mult când se învechește. Cultura se face sau d'a dreptul de către patria mamă (Olanda) sau de către particulari, care vând apoi calitățile cele mai frumoase neguțătorilor olandezi. Recolta are loc prin lunie și Iulie, transportul spre Europa începe prin August și se face în saci de pânză, numit „gunny” fabricați din jută, de câte 65 klg. Aproape toată se exportează din Batavia spre Olanda, spre Amsterdam și Rotterdam, de unde se aprovizionează cu cantități mari Belgia și Germania.

Dintre nenumăratele specii, ce variază după locul de cultură și după chipul preparării, vom numi: cafeaua Preang, cultivată în partea sud-vestică a insulei, de culoare brună închisă până la brună deschisă. Preang galbină cu mult mai scumpă de cât varietățile precedente, Preang pestriță și deschisă palidă; cafeaua Giratjap de culoare galbă curată sau galbină închisă galbină deschisă; cafeaua Fayal, nuanțe, deschisă, galbenă și verde, Padang, verde curată, cu atât mai prețioasă cu cât este mai închisă și cu cât conține mai puține boabe albe sau alte neregularități, ea se apropie de cea mai bună cafea Java; în fine cafeaua Besouchi de diferite culori, ce bat în verde. Principalul port de expediție este capitala Batavia; celelalte porturi mai mici n'au însemnătate mare geografică și cantitățile de cafea, ce exportă, sunt relativ mici.

Coloniile olandeze din orient produc a cincea parte din cafeaua, ce se consumă în toată lumea, numai producția din Java variază între 1,100,000 și 1,500,000 măști pe an. Alegerea calităților se face sau în porturile de plecare sau în cele de sosire din Europa.

După Java urmează Sumatra. Sub această denumire vin varietățile din insula cu acest nume precum și din alte insule din grupa Malesia: mai puțin îngrijite, de culoare galbenă, mai mult sau mai puțin deschisă, diverse nuanțe, între care escelează Macassar, care adese-ori trece în loc de cafea Java. Târgul principal pentru europeni este Singapore, centrul comercial al insulelor Sunda, unde se cumpără cantități considerabile. Transportul se face în saci în tocmă ca din Java.

Cafeaua de Manilla se apropie în preț de cea de Java, de care se deosebesc prin un gust mai slab. E de culoare verde, marmurată, de mărime mijlocie și uniformă, se împachetează în rogojină duble sau în saci gunny de câte 75 klg. și vine rar în comerțul Europei.

Din punctul de vedere al însemnătății producției și al valorii comerciale în general, printre sortele asiatice, locul al doilea după cafeaua Java îl ocupă cafeaua Ceylan. Aci avem să distingem două feluri de cultură, care dau două feluri de cafea cu totul deosebite: 1° cafeaua cultivată de indigenii insulei, de culoare roșie, galbenă închisă, ba de multe-ori chiar brună, rău îngrijită și cu 20 procente mai estină de cât: 2° cafeaua de plantațiunii, cultivată de europeni, în prima linie de coloniștii englezi, foarte bine îngrijită, de culoare verde, formă lungă și având aceeași valoare ca cafeaua Java. Recolta începe în Septembrie, trimerile spre Europa în Octombrie, și se fac în prima linie prin Colombo, Capitala insulei. Expedițiile, care se compun aproape exclusiv din cafea de plantațiunii, se îndreptăză spre Londra sau spre alte porturi engleze, de oare-ce Ceylan se află tocmal în drumul navigatorilor englezi spre India și spre estul orient. Progresul culturii de cafea în Ceylan se poate vedea din creșterea exportului, care acum 50 de ani d'abia ajungea la 32.000 măști pe când astăzi trece peste un milion. Impachetarea în saci de 65-75 klg sau în butoaie mai mari.

Din India varietățile Malabar și Mysore vin în comerț, făcând concurență insulei Java numai când piețele indiene sunt prevăzute în deajuns. Culoarea lor bate în verde, forma e aproape de a celor arabice și de Java. În sfârșit cafeaua de Tellicherry și Nelcheers, rotundă, puțin sbrăcită, de culoare blondă sau plumburie, acoperită cu o peliță subțire, este bine cultivată și îngrijită, se transportă în lăzi de câte 100-150 klg. bine închise ca să nu i se altereze prin umezeală calitatea, cu destinația spre țările engleze, ca mai toată cafeaua de India.

b) În Africa cafeaua are puțină importanță în raport cu cea din Asia și America. Două sorte comerciale merită mențiune specială: Reunion și Gabon. Prima de culoare verde, gust plăcut și de mărime mijlocie se cultivă în insula Reunion, a doua mai inferioară, mai rău preparată, se cultivă pe coasta occidentală a Africei. Partea principală pentru amândouă se cultivă de coloniștii europeni. Exportul este puțin însemnat și se îndreptăză spre Portugalia, Franța și Angliera. La noi până acum n'au nict o însemnătate.

[Va urma] I. G. Munteanu.

VARIETATI

Odișea unui diamant. — Cine ar crede că criticul Jules Janin era cât p'aci într-o zi, să piarză un diamant în preț de un milion și jumătate?... Diamantul cunoscut sub numele de Sancy. Nu că acest „print al criticilor” ar fi avut vr'odată în posesiunea lui o astfel de comoară; cunoștea însă pe proprietara diamantului, Princesa Damidoff.

Într-o zi pe când vizitau Luvrul împreună, princesa, fiindu'i cald, voi să și scoată șalul care era prins cu diamantul Sancy legat în broșă. Princesa roagă pe Janin să păstreze broșa. Acesta, firește, consimte, pune diamantul în buzunarul giletei, și nu se mai gândește la el. Princesa îl uită și ea în ziua aceea; tocmal a doua zi întreabă pe bărbatul ei dacă Janin a înapoiat diamantul. „Nu!” răspunde printul. — Și trimite numai de cât la Janin. „Așa e! diamantul... ce am făcut cu el?...” și bietul critic începe să răscolească prin toate hainele, fără să găsească nimic. De odată și aduce aminte: „L'am pus în buzunarul

giletei! — Atunci, răspunde cu sânge rece servitoarea, e la spălătoare. „Janin a lărgă la densă, și o întreabă, cu tot felul de precauțiuni. N'ar fi fost lucru cu minte să expună pe biata femeie la o ispită așa de puternică. „A da, răspunde ea în sfârșit, o broșă... m'aduce aminte... nu credeam că țineți așa de mult la densă; am dat-o băiatului meu să se joace cu ea!” În adevăr, băiatul se juca cu prețiosul diamant în țerină, în sfârșit, era găsit!

Lui Jules Janin îi plăcea să povestească această anecdotă.

Un duel în trăsură. — Duelul ministrului de război din Franța a readus la modă istoriile despre dueluri. Ziarul le Matin povestește unul din cele mai originale și îngrozitoare, întemplat pe timpul restaurațiunii. Pe acea timp, luptele parlamentare, adesea foarte pasionate, se continuau în stradă, unde discuțiunile se sfârșeau de multe ori cu provocări și dueluri. Oficerii din gardă erau de asemenea în continuă dușmănie cu cel-l'alți camarazi ai lor și certele și duelurile între dēnsii erau foarte dese. Cel mai straniu și mai îngrozitor din aceste dueluri a fost acela dintre colonel în retragere Barbier-Dufai și un tēnēr oficer din garda regească, căruia colonelul îi smulsese cocarda, în urma unei certe. Ca să se egalizeze șansele, s'a decis ca să se închidă cei doi adversari în o trăsură, să le dea câte un pumnal și să i lege unul de altul, ca să se taie până când unul dintr'ensii va muri. În timpul luptei, trăsura bine închisă, trebuia să facă de două ori înconjurul pieței Carrousel. S'au găsit martori cari să primăsească aceste condițiuni, care au fost executate întocmai. Vizitul cedă locul sūu celor doi martori. După ce trăsura făcu de două ori înconjurul pieței, martorii se coboriră să constate rezultatul luptei. Trăsura era scaldată în sânge. Tēnērul oficer era mort, acoperit de rāni îngrozitoare; colonelul Dufai era într'o stare de plāns, cu patru lovituri de pumnal în piept și cu fața sfișiată, mușcată, mncată de potrivnicul sūu. Puțin timp după aceea colonelul Dufai după ce se însănoțise găsi mijlocul să mai omoare pe un oficer de de gardă, pe colonelul Saint-Morys.

D-na Luxița Cantacuzino, proprietara moșiei Floresci din județul Prahova, a dăruit un clopot pentru clopotnița de la cimitirul comunei Floresci, făcută tot cu speșele D-sale; d. G. Gr. Cantacuzino a dăruit lei 300 pentru terminarea împrejurirei cu zid de peatră a zisului cimitir, ear d. Fritz Witmer, îngrijitorul moșiei, a dăruit lei 20 pentru facerea porților aceluiași cimitir.

Serviciul telegrafic al „Romāniei Libere”

Berlin, 3 August. În baza unei expunerii a foii engleze Admiralty and Horse Guards Gazette ziarul Politische Nachrichten a început o serie de articole asupra progreselor oștirii ruse în ultimii cinci ani și relevă sporirea cea considerabilă a forțelor militare ale Rusiei atât din punctul de vedere numeric, cât și prin întinderea cea grandioasă a fortificațiilor și mișcările de trupe spre granița ori

entală germană. Din inițiativa Tarului actual oștirea s'a uniformat din nou, cavaleria s'a reorganizat și s'a creat un corp de ofițeri de rezervă. Numita foae mai constată, că armata actuală rusă este în toate superioară celei din campania ruso-turcă. Meritul principal se atribuie Tarului și omului său de încredere, ministrul de război, Wanuowsky.

Heidelberg, 3 August.

Pregătirile pentru jubileul de 500 ani al universității se urmează și se completează din ce în ce mai mult. Toate casele se împodobesc cu steaguri și ghirlande. Se sâdesc rinduri de brazi pe strade. Neconținți șosesc trenuri cu oaspeți. Marele duce și rectorul universității au fost primiți la gară cu entuziasm de către mulțimea adunată acolo. Vor veni ca la 200 delegați de la 20 universități germane; apoi vor fi reprezentate 9 universități germane din străinătate; 12 academi, 15 școle politehnice, 16 licee din Baden și 18 universități streine.

MAINOU

Pentru portalul bisericii Elisabeta din Viena a fost afișată această publicare:

„În luna Iul August nu se va celebra misa de la 7 1/2 ore dimineața din lipsă de preoți.”

Peste tot se simte în Austria de un timp încoace lipsa de indivizi aplicați a se consacra preoției.

Citim în Lupta din Iași, pe care o primim azi:

„În comuna Galata zilele acestei d-na Vitlimescu și fiica sa au fost victimele unei prădăciunii. Pe la 2 din noapte, șase hoți deghisați se presintă, reușesc a face să li se deschidă ușa și amenință pe cele două femei cu bătae dacă nu le dă banii. Fata de frică se ascunde sub un pat iar pe bătrână o apucă leșinul. Hoții cărora nu le convenea leșinul d-nei Vitlimescu, căci ei voiau să afle din gura ei unde sunt banii, începură a o încurajia și a o frecă pe piept și pe mâini ca să și vie în simțire. Cum se vede niște hoți mai umani și mai politicoși nict că se poate. Sentimentul lor de umanitate a fost răsplătit, căci bătrâna, viindu și în simțire, le-a indicat locul unde avea strânși 400 lei. Hoții mai luară un mare număr de obiecte și dispărură. Poliția este pe urma lor.”

La Galați în dreptul cheiului nou, s'a prins pe Dunăre cadavrul unui băeat de evreu, în vērștă de vr'o 15 ani, care se încecase la Brăila jucându-se cu un câine.

SPECTACOLE

GRADINA RAȘCA. — Astăzi Joul 24 Iulie la reprezentățiune a piesei Cazăturile, Comedie în 3 acte localizată de M. Pascaly. Începutul la 8 1/2, ore precis.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă în editura Emanoil Popescu librar la Pitești: MICUL CURS DE ISTORIA ROMÂNILOR, însoțită de două charte ale Imperiului Roman și a Daciei, edițiunea III-a de M. S. Adriașanu. Prețul unui exemplar 55 bani.

A apărut CATECHISMUL SILVICULTORULU (Noțiuni de Silvicultură) pentru trebuința proprietarilor de păduri, brigazierilor silvici, revizorilor, și tutulor persoanelor care se ocupă cu cultura pădurilor, de Theodor Chivulescu Silvicultor. Prețul 2 lei; Se află de vânzare la librăria Socec și Ioanid în București.

La tipografia națională din Iași a ieșit de sub tipar Anuarul INSTITUTULUI DE UNITE pe 1885 — 1886 anul al 20-lea. — Director I. M. Melik. — Instrucțiune privată primară secundară și pregătire la Școala Militară.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea Vechiū de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadra și ALB DE DRAGAȘANI din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la PAUN POPESCU & Comp. 18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C. Comp.

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 27 Iulie 1886, ora 10.

Table with columns: Cump., Vând., and various financial entries like 5% Imprumutul Comunal, 5% Scrisuri Funciare urbane, etc.

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoosit după cursul fiscalul.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESCI

BULETIN ATMOSFERIC

Table with columns: STATIUNI, De la 25 Iulie 1886 8 ore dim., and various weather data points for stations like T-Severin, Balota, Craiova, etc.

Starea mării Constanța și Sulina liniștită

Joi 24 Iulie, 8 ore dim. București 760.7 | 22.8 | ENE | f. sen | 31 | 15

Observații: Direct. Ob., St. C. Hepites.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 24 Iulie — 55

ADOLPHE D'ENNERY

MARTIRĂ

[Urmare]

Roger o apucă de mână și strângēnd'o vērtoș:

— Ah! crezi oare c'am putut, fără disperare și fără lacrimi, să zmulg din inima mea rădăcinile unei iubiri care crescuse în timp de opt-spre-zece ani? o întrebă.

Laurența nu se putea sătura de vorbele acestea. Îi treceau prin ureche ca o muzică delicioasă.

Ea stăruia, lăsându și brațul în mâna care o strângea ca într'o mîngăie, bucurându-se de suferința aceea fizică mai mult de cât de o mângăiere:

— Ei bine, adevărat este c'ai plāns așa de mult? murmură ea.

Roger făcu un pas înapoi, puindu-se în lumina care venea pe fereastră.

— Uită-te la mine, zise el cu o voce surdă. Vezi-mi obrazul slăbit, ochii stinși, pērul care mi albește înainte de vērștă, și

tu vezi să îți poruncești dar care nu te ascultă! Fă acum ce vei voi! Tot ce mi va veni de la tine îmi va fi dulce și bun, chiar necazul tēu, chiar asprimea ta, chiar violențele tale.

— Tac! zise Roger amețit de vorbele fostei lui neveste.

Însă Laurența suferise prea mult pentru ca să nu se bucure de victoria aceasta neașteptată, nesperată chiar.

— Să tac! aide de! zise ea ridicând capul cu un gest de triumf. Ori-ce ai face acum tu, iubirea pe care te încerc să o tăgăduiești și pe care toată ființa ta o proclamă te dă mie! Fă ce vrei, îți zic, puțin îmi pasă acum. Zmulge pe fiica ta din brațele mele, păstrează'o numai pentru tine! Pe mine ai să mă vezi când te vei uita la ea!... Sărutările mele ai să le găsești pe buzele sale și când o vei săruta pe ea mă vei săruta pe mine!

Domnul de Moray încerca să fugă, rezimându-se de mobile, de ziduri, bătēnd aerul cu mâinile și susținēnd în potriua lui chiar o luptă mai învērșunată de cât era lupta lui cu Laurența.

— Tac! nu vezi că mă inebunești! zicea el cu o voce rugătoare.

— Voi tăcea, zise Laurența, însă cu o condițiune. Cutează numai să mi spuți că nu mă iubesc!

El încercă să mințā încă o dată.

— Nu te iubesc... Încă n'avu puterea să isprăvească minciuna asta: — Ba da! da! zise contele căzēnd în genuchi. Da! cu toată trădarea ta, fără voia mea, cu toată rușinea și revolta onoarei mele, trebue să mărturisesc. Este foar-mizerabil și foarte laș! Însă pentru că mă silești, ascultă vorbele acestea pe care mi le zmulgi din inimă după ce ai zdrobotit-o: Te iubesc! te iubesc și azi!

Laurenți îi veni nebuna ispită să sfârșască și să spuie amantului aceea ce refuzase furiei soțului care se crezuse insultat. — Da! Iubește-mă! Ai dreptu să mă iubești! Nu te înșelasesm!

Și el ar fi crezut-o. Din fericiere își aduse aminte la vreme. Care i-ar fi folosu ca să vorbească azi? Timpătul acesta al nevinovăției ei ar rămāne fără efect de vreme ce legături noi legați în altă parte pe bărbatul care i vorbea cu o pasiune așa de puternică.

Și primejdia era tot aceeași pentru onoarea mumei sale, dacă ș'ar uita sacrificiul d'acum o luă!

— Puteam să ne despărțim acum, zise ea, și chiar, dacă va fi trebuință, să nu ne mai vedem nict o dată!... Voi păstra misterios în inima mea, ca un fel de comoară,

secretul inimei tale. Poate că nu ne vom mai vedea nict o dată în lumea aceasta! Însă ori cât de lungă ar fi despărțirea aceea a vieții tot va fi mai scurtă în comparație cu vecinicia care ne așteaptă și când sufletele noastre se vor găsi iar unite pentru tot-d'a-una. Ah! Roger! Tu mă iubești și eu te ador!

Un zgomot de pași îi despărți d'o dată. Întra amiralul și doamna Firmin de La Marche.

Bătrānul marinar, care se întorsese d'un sferț de ceas, fusese înștiințat că d. de Moray se afla în salon.

Amiralul, surprins, tulburat chiar, aflānd că fiica sa vorbea acum cu acela pe care el îl chemase altă dată ginerele sūu, se înțelese cu d-na de La Marche ca să nu intervie în întrevederea lor.

Însă cu cât trecea vremea neliniștea lui creștea și amēndoi băbrāni se hotărāseră să vie în ajutorul copilei lor a cărei situațiune ei trebuia negreșit s'o considere ca prea măhnitoare în fața omului care o năpustise

Lăsară singură în camera d-nei de La Marche pe o persoană care venise numai de câte va minute, și se duseră la Laurența.

(Va urma).

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
SITUAȚIUNE SUMARA

19 Iulie 1886 12 Iulie. — 19 1886

Table with financial data under 'ACTIV' and 'PASIV' columns, listing various assets and liabilities with their respective values.

STABILIMENTUL BĂILOR MINERALE
DE LA BUGHIA

Stațiunea balneară de la Bughia este bine cunoscută prin proprietățile hidro-fisico-chimice ale apei care alimentează în mare măsură stabilimentul, prin temperatura mai constantă și dulce de cât a altor stațiuni din țară...

Administratia. Doritorii de a reține camere mai din vreme se pot adresa, prin scrisori, la administrația în stabilimentul Bughia, lângă Câmpul-Lung.

FLÓREA BUCHETULUI DE NUNȚĂ

Infrumusețea față.

ESTE UN LIQUID LĂPTOS ȘI HIGIENIC CARE DUPĂ O SINGURĂ ÎNTEBUNĂȚARE VA DA FEȚEI, UMERILOR, BRATELOR ȘI MÂNILOR STRĂLUCIREA ȘI FRUMUȘETEĂ TINEREȚII...

Se vinde la farmacia și confori din provincie: F. Pohl, Craiova, Schmettau, Ploiești — A. Aravetz, Focșani — F. Binder, Giurgiu — M. Stătescu, Pitești — Pfundner, Slatina — Weber, Buzău.

INSTITUTUL DE BĂEȚI
"BERGAMENTER"

Elevii vor primi la examen atestate valabile pentru gimnaziu și licee.

București Str. Bibescu-Vodă, 1

?! OCASIUNE RARA !?

Din cauză de strămutare la țară, se vinde cu un preț foarte redus Casele din strada Rosetti, Nr. 18, (suburbia Staicu) culoarea albastru, lângă calea Ducești.

RESTAURANTUL ȘI GRADINA
A. GÜNTHER

Nr. 7, STRADA ȘTIRBEI-VODĂ, Nr. 7.

IN FIECARE SEARA
CONCERT ORCHESTRAL

sub conducerea simpaticului violonist Rubinstein, din orchestra Teatrului Național.

Subsemnatul învitat pe onor. Public să bine-voiască a-l onora în număr mare noul local, căci nu cruță nici osteneli, nici cheltuieli, ca să țin acest local în eleganță și distracție.

Depositar mare de vinuri din pivnițele prințului Știrbei, în sticle originale.

Bucătărie și pivniță excelente, prețuri moderate, servicii prompt.

Cu toată stima

A. Günther.

SESONUL DE VARA

GRAND BAZAR DE ROMANIA

7, Strada Șelari — BUCUREȘTI — Strada Șelari, 7 (sub Hotel Fieschi)

Pentru SESONUL DE VARA am primit deja un elegant asortiment de Nouveauté, precum:

Costume Veston de Voyage, Mantile Pelerin docs și lână, de Voyage, Costume de veritabil docs Englezesc, Sacou-I cu Vestă de Mătase, Terno, Orleans, Cașmir alb etc.

Toate aceste confecționate c'o rară eleganță și nu mai după noile jurnale în propria noastră fabricațiune din Europa.

GRAND BAZAR DE ROMANIA
Nr. 7 Strada Șelari, Nr. 7, (sub Hotel Fieschi).

BAILE DE MARE
DIN
CONSTANȚA

La 15 Iunie s'a deschis edificiurile Băilor de mare, atât cele două din oraș, cât și cele noi de la vii, cu pozițiune admirabilă și adevărat pitorească...

Recomandăm cu deosebire Baile cele noi construite pe țărmul de la vii, unde apa mării este tot-d-a-una curată iar fundul mării parte drept și nu mai nisip argintiu.

Atmosfera cea dulce a mării precum și efectele terapeutice ale apei de mare, serviciul prompt și prețurile cele mai moderate pentru facerea Băilor, mă pune în poziție a spera că voiți fi onorați cu numeroase vizitațiuni ale onor. public român, care știe a încuraja stabilimentele din țară și unde cheltuețele în raport cu străinătatea sunt mult mai mici.

Cu stimă,
Antreprenor, T. G. DABO.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE ÎN ROMANIA valabil de la 20 Mai 1 Iunie 1886

Large table with multiple columns listing train routes, stations, and departure times for various lines across Romania.